

HE 12/2012 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tietojärjestelmän julkisia tietoja voitaisiin teknisen käytöyhteyden avulla luovuttaa metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten, jos maanomistaja on sii-

hen antanut suostumuksen. Lisäksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös teknisen käytöyhteyden avulla tehtäviä tietojenluovutuksia koskevasta menettelystä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan syksyllä 2012.

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Laki Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettu laki (419/2011, jäljempänä metsätietolaki) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Laissa säännellään Suomen metsäkeskukselle (jäljempänä metsäkeskus) julkisena hallintotehtävänä kuuluvaa tietojärjestelmään liittyvää rekisterinpitoa. Laki koskee nimenomaan henkilötietojen käsittelyä.

Metsätietolain ohella metsätietojärjestelmän henkilötietojen käsittelyyn sovellettaisiin rinnakkain ehdotettua lakia, henkilötietolakia (523/1999) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki). Metsätietolain mukaan metsätietojärjestelmään saa tallettaa myös sellaisia tietoja, jotka eivät ole henkilötietoja. Näihinkin tietoihin sovelletaan julkisuuslakia.

Metsätietolaissa säädetään metsätietojärjestelmästä ja sen käyttötarkoituksesta. Laissa yksilöidään ne julkiset hallintotehtävät, joiden hoitamiseen metsäkeskus saisi tietojärjestelmää käyttää. Laissa määritellään metsätietojärjestelmän tietoryhmät. Tietojärjestelmään talletetaan metsäkeskuksen hallintoasioiden hoitamista koskevat tiedot. Tietojärjestelmän muut tietoryhmät ovat luonnollisiin henkilöihin liittyvät metsävaratiedot, kiinteistöjen omistajuutta ja hallintaa koskevat luonnollisiin henkilöihin liittyvät tiedot ja luonnollisiin henkilöihin liittyvät asiakastiedot.

Metsätietolaissa säädetään tietojen luovutuksesta sivullisille. Laissa ovat säännökset tietojen luovuttamisesta suoramarkkinointia ja muita osoitteellisia lähetyksiä varten, tutkimusta varten ja kaukokartoitusaineistojen puustotulkintaa varten. Laissa on myös säännös tietojen luovuttamista teknisen käyttöyhteyden avulla viranomaisille tai viranomais-tehtävää hoitaville tahoille laissa säädettyä tehtävää tai velvoitetta varten. Koska metsä-

tietojärjestelmän henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolain säännöksiä, metsätietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa myös, jos luovutuksensaajalla eli sillä, jolle tiedot luovutetaan, on jokin henkilötietolaissa säädetty peruste henkilötietojen käsittelyyn.

Metsätietolaki sisältää myös tietojenluovutusta koskevat menettelysäännökset. Tietojen luovuttamisen edellytyksenä on, että julkisuuslaissa säädetyt tietojen luovuttamisen edellytykset täyttyvät. Laki sisältää nimenomaisen säännöksen siitä, että luovutuksensaajalla tulee olla metsätietolain, henkilötietolain tai muun lain nojalla oikeus käsitellä pyytämäänsä tietoja. Rekisteröidyn oikeusturvaan liittyen laki sääntelee myös niitä tilanteita, joissa tiedot luovutetaan kestoltaan pidempiaikaista käyttötarkoitusta varten. Tällöin tietojen luovuttamisen edellytyksenä on, että luovutuksensaajalla on henkilötietolain 10 §:n mukainen rekisteriseloste.

1.2 Metsään.fi-palvelu ja metsätietolain tarkistamisen tarpeellisuus

Metsätietolain säätämisen yhtenä tavoitteena oli edistää metsäkeskuksen siirtymistä metsänomistajapalveluissa sähköiseen asiointiin ja metsävaratietoihin liittyvien sähköisten palvelujen tuottamista metsänomistajalle ja hänen valtuuttamilleen toimijoille. Sähköisen asioinnin edistämiseen liittyen metsäkeskuksen tarkoituksena on ottaa vuosien 2012–2014 aikana vaiheittain käyttöön Metsään.fi-niminen sähköinen asiointipalvelu.

Metsään.fi-palvelussa keskeistä on se, että maanomistaja pääsee itse katsomaan sähköisesti omia metsiä koskevia tietojaan. Metsään.fi-palvelun ajatuksena on helpottaa maanomistajan sähköistä asiointia metsäkeskuksen kanssa viranomaisasioissa. Metsään.fi-palvelun toisena keskeisenä ajatuksena on helpottaa maanomistajien sähköistä asiointia metsäpalveluja tarjoavien yritysten kanssa. Metsään.fi-palvelun osalta on tarkoituksena viimeksi mainitun ajatuksen toteuttamisessa vuoden 2012 syksyllä ottaa käyttöön toiminto, joka mahdollistaa sen, että

maanomistajan suostumuksen perusteella maanomistajan nimeämä yritys pääsee katsomaan suostumuksessa yksilöityjä metsiä koskevia tietoja. Metsään.fi-palvelussa suostumukset olisivat tilakohtaisia eli maanomistaja antaisi kunkin tilan tai tilojen osalta erillisen suostumuksen.

Metsään.fi-palvelussa sekä maanomistajat että metsäpalveluja tarjoavat yritykset rekisteröityisivät palvelun käyttäjiksi. Maanomistajalla olisi rekisteröitymisen perusteella oikeus tarkastella sähköisessä palvelussa omia metsätiloja koskevia tietojaan ja antaa suostumuksia yrityksille metsätietojen katseluun. Vastaavasti yrityksellä, joka on rekisteröity palvelun käyttäjäksi, olisi oikeus selailla tai siirtää omaan tietojärjestelmäänsä maanomistajan suostumuksen perusteella suostumuksessa yksilöityjen tilojen tietoja. Tarkoituksena on, että tietojen luovuttamiseen liittyen päätös tehtäisiin pääsääntöisesti ainoastaan yrityksen rekisteröityessä Metsään.fi-palvelun käyttäjäksi.

Henkilötietolain 3 §:n määritelmien mukaan maanomistaja on rekisteröity (henkilö, jota henkilötieto koskee) ja metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröity yritys on taas sivullinen. Henkilötietojen suoja koskevien säännösten valossa Metsään.fi-palvelussa on kyse teknisen käyttöyhteyden avaamisesta sivulliselle. Maanomistajan antaman suostumuksen perusteella tietyille metsäalan palveluja tarjoavalle yritykselle avattaisiin tekninen käyttöyhteys metsätietojärjestelmän sisältämiin maanomistajaa koskeviin henkilötietoihin.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, että lailla säätämisen vaatimus ulottuu mahdollisuuteen luovuttaa henkilötietoja teknisen käyttöyhteyden avulla (PeVL 12/2002). Tästä syystä metsätietojärjestelmän henkilötietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla on tarpeen säätää lailla. Siltä osin kuin kyse on muista kuin henkilötiedoista, teknisen käyttöyhteyden avaamisesta ei ole tarpeen säätää lailla. Siltä osin kuin kyse on muista kuin henkilötiedoista, tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla selvittämättä tietojen käyttötarkoitusta, jos julkisuuslaissa säädetyt tietojen luovuttamisen edellytykset täyttyvät. Säätämisen tarvetta ei myöskään ole siltä osin kuin tekninen käyt-

töyhteys avataan maanomistajalle sitä varten, että hän voi käsitellä itseään koskevia henkilötietoja.

Metsään.fi-palveluun suunniteltu teknisen käyttöyhteyden avaaminen sivullisille toteutetaan ainakin alkuvaiheessa siten, että kaikki metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjiksi rekisteröidyt yritykset sitoutuvat käsittelemään niille luovutettavaa tietoa samalla tavalla. Syynä on se, että tietojärjestelmien toteuttaminen tulee aina sitä monimutkaisemmaksi ja kalliimmaksi, mitä enemmän tietojärjestelmässä on erilaisia toiminnallisia vaihtoehtoja. Tämä tarkoittaa maanomistajan ja metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröidyn yrityksen kannalta sitä, että suostumukset ja tietopyynnot olisivat pitkälti vakionuotoisia, jolloin luovutettavat tiedot ja niiden käyttötarkoitukset olisivat aina samat.

Metsään.fi-palveluun suunniteltua teknisen käyttöyhteyden avaamista ei ole tarkoitettu ainoastaan niihin tilanteisiin, joissa maanomistajalla on jo toimeksianto- tai sopimussuhde metsäpalveluyrittäjään. Metsään.fi-palveluun on suunniteltu myös toiminto, jolla maanomistaja voi ilmoittaa omista työkohteistaan haluamilleen yrityksille, jotta saisi näiltä tarjouksia. Halutessaan maanomistaja voi antaa työkohdetiedot kaikille Metsään.fi-palveluun rekisteröityneille yrityksille.

Metsätietolain mukaan jokaisesta tietojen luovutuksesta tulee tehdä hallintopäätös. Hallintopäätöstä tehdessään rekisterinpitäjän tulee metsätietolain 13 §:n 3 momentin perusteella arvioida, täytyvätkö julkisuuslain 16 §:n 3 momentissa säädetyt tietojen luovuttamisen edellytykset. Rekisterinpitäjän tulee muun muassa arvioida, onko metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröityneellä yrityksellä oikeus käsitellä pyytämäänsä henkilötietoja. Metsään.fi-palvelun osalta tämä tarkoittaisi, että jokaisen suostumuksen asianmukaisuus arvioitaisiin erikseen tietojenluovutuspäätöksessä. Sähköisen palvelun käytettävyyden ja kävijämäärien takia ei kuitenkaan ole mahdollista, että jokaisen suostumuksen osalta tehtäisiin hallintopäätös. Tästä syystä tekninen käyttöyhteys olisi voitava avata yksinkertaisemmin eli automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ilman rekisterinpitäjän päätöstä tai muita toimenpiteitä, jos

maanomistaja on antanut suostumuksensa sähköisesti. Lakiin on tarpeen sisällyttää menettelysäännökset, jotka mahdollistavat sähköisen asiakaspalvelun toteuttamisen edellä kuvatulla tavalla. Tarkoituksena on, että tietojenluovutus päätös tehtäisiin pääsääntöisesti siinä vaiheessa, kun metsäpalveluja tarjoava yritys haluaa rekisteröityä palvelun käyttäjäksi.

Metsään.fi-palvelu liittyy sähköisen asiointin kehittämishankkeeseen nykyisissä metsäkeskuksissa. Metsäkeskukset ovat vaiheittain kehittäneet sähköistä asiointia viranomaisasioissa. Esimerkiksi taimikon perustamisilmoituksen ja metsänkäyttöilmoituksen tekeminen sähköisesti on ollut mahdollista jo muutaman vuoden ajan. Tarkoituksena on myös vaiheittain siirtää sähköiseen asiointiin metsätalouden rahoitushakemusten osalta. Metsään.fi-asiointipalvelu on siis osa tätä kehittämishanketta, ja siitä on tarkoitus kehittää metsänomistajia ja metsäalan palveluntarjoajia kattavasti palveleva kokonaisuus. Sähköisen asiointin ja neuvonnan kehittämisen tavoitteena on tuottavuuden lisääminen metsäkeskusorganisaatiossa.

2 Ehdotetut muutokset

2.1 Suostumus teknisen käyttöyhteyden avaamisen perusteena

Metsätietolain 8 §:n mukaan tietojärjestelmän julkisia tietoja voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla viranomaisille tai viranomaistehtäviä hoitaville tahoille laissa säädettyä tehtävää tai velvoitetta varten. Metsätietolaissa on siten rajattu tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla ainoastaan edellä mainittuihin tilanteisiin. Esityksen mukaan teknisen käyttöyhteyden käyttämisen tulisi olla mahdollista myös silloin, kun asianomainen henkilö on antanut suostumuksen henkilötietojensa käsittelyyn. Pykälän tarkistaminen on tarpeen, koska suostumus ei kohdistu tietojen luovuttamiseen tapaamalla eli tekniseen käyttöyhteyteen, vaan oikeuteen ottaa vastaan tietoa ja käsitellä sitä tietyllä tavalla. Muun muassa tästä syystä esityksessä katsotaan, ettei pelkkä rekisteröidyn suostumus riitä teknisen käyttöyhteyden avaamiseen, vaan siitä on säädettävä lail-

la. Tämän vuoksi metsätietolain 8 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan maanomistajan suostumuksella teknisen käyttöyhteyden avaaminen olisi mahdollista metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten. Suostumuksen tulisi täyttää henkilötietolain 3 §:n 7 kohdassa asetetut vaatimukset. Mainitun säännöksen mukaan suostumuksella tarkoitetaan "kaikenlaista vapaaehtoista, yksilöityä ja tietoista tahdon ilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn". Suostumuksessa tulisi yksilöidä muun muassa luovutettavat tiedot ja niiden käyttötarkoitukset.

Ehdotetun 8 §:n 2 momentin mukaan teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja voitaisiin luovuttaa metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten. Kaupallisen toiminnan osalta kyseeseen tulevia käyttötarkoituksia ovat lähinnä metsäpalvelujen suoramarkkinointi sekä metsien hoitoon ja käyttöön liittyvä neuvonta, toimeksiantojen hoitaminen ja muu sopimusten täytäntöönpano. Ehdotettu säännös mahdollistaisi teknisen käyttöyhteyden avaamisen maanomistajan suostumuksella myös muuhun metsätalouteen liittyvään hyväksyttävään tarkoitukseen kuin kaupalliseen toimintaan. Kyseeseen voisi tulla muu kuin kaupalliseen toimintaan liittyvä metsien hoitoon ja käyttöön liittyvä neuvonta. Maanomistaja voisi antaa suostumuksen metsävaratietojensa selailuun esimerkiksi lähipiiriinsä kuuluvalla metsäasiantuntijalle. Sen arvioinnissa, onko kyseessä metsätalouteen liittyvä muu hyväksyttävä käyttötarkoitus, huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten metsätietolaissa ja sen esitöissä on määritelty metsätietojärjestelmän hyväksyttävät käyttötarkoitukset. Metsätietojärjestelmän käyttötarkoitukset on yksilöity metsätietolain 3 §:n 3 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa. Näin ollen käyttötarkoituksena voisi olla neuvonnan lisäksi tiedotus ja koulutus. Kyseeseen voisi tulla myös tietojen luovuttaminen metsätietolain 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tutkimukseen. Hyväksyttävänä käyttötarkoituksena ei kuitenkaan esimerkiksi voisi olla mikä tahansa henkilötietolaissa säädetty tietojen käyttötarkoitus. Teknisen käyttöyhteyden avulla tietoja ei esimerkiksi voitaisi luovuttaa sukututkimusta

varten, koska kyseinen käyttötarkoitus ei liity metsätalouteen eikä se vastaa muutoinkaan niitä käyttötarkoituksia, joihin metsätietojärjestelmää on metsätietolain ja sen esitöiden mukaan suunniteltu käytettäväksi.

Esityksessä katsotaan, ettei uuteen 8 §:n 2 momenttiin ole tarpeen sisällyttää yksityiskohtaista luetteloa sallituista tietojen käyttötarkoituksista. Käyttötarkoituksen tulisi kuitenkin kaikissa tapauksissa liittyä metsätalouteen. Käyttötarkoituksen tarkempi yksilöinti kävisi ilmi suostumuksesta. Suostumuksessa tulee yksilöidä muun muassa luovutettavien tietojen käyttötarkoitukset. Myös luovutettavien tietojen sisältö kävisi ilmi suostumuksesta.

Metsätietolain 8 §:n 1 momentin säännös oikeuttaa teknisen käyttöyhteyden avaamiseen viranomaisille tai viranomaistehtäviä hoitaville tahoille, muttei velvoita siihen. Sama koskee myös ehdotettua uutta 8 §:n 2 momenttia.

2.2 Menettely luovutettaessa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla

Metsätietolaissa ei ole erityissäännöksiä siitä, miten menetellään, jos viranomainen tai viranomaistehtävää hoitava taho pyytää tietojen teknisen käyttöyhteyden avulla lakisääteisen tehtävän hoitamista varten. Tähän liittyen ehdotetaan metsätietolakiin lisättäväksi uusi 13 a §. Uuden 13 a §:n 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että teknisen käyttöyhteyden avaamisessa noudatettaisiin samaa menettelyä kuin muissakin tietojenluovutusasioissa eli metsätietolain 13 §:n menettelysäännöksiä.

Uuden 13 a §:n 2–4 momentin säännökset liittyvät metsäkeskuksen suunnittelemaan sähköiseen asiointipalveluun eli Metsään.fi-palveluun. Palvelu otetaan metsäkeskuksessa käyttöön vaiheittain vuosina 2012–2014. Kyseisessä palvelussa maanomistajat pystyvät sähköisesti käsittelemään omia metsävaratietojaan ja muutoinkin asioimaan sähköisesti metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön kanssa. Tämä tietojen käsittely tapahtuu metsätietojärjestelmässä. Tarkoituksena on, että kyseisessä sähköisessä palvelussa maanomistaja voi antaa suostumuksen metsävaratietojensa käsittelyyn sivullisille. Tällöin maan-

omistajan valitsema taho (metsäpalveluja tarjoava yritys tai maanomistajan metsiä koskevia asioita hoitava henkilö) voisi suostumuksen perusteella käsitellä sähköisesti maanomistajan metsävaratietoja. Julkisuuslain 16 §:n 3 momentin säännös koskee tietojen luovuttamista viranomaisen henkilörekisteristä. Kyseisen säännöksen valossa metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröity yritys on luovutuksensaaja. Tästä syystä uuden 13 a §:n 2–4 momentissa käytetään samaa termiä. Ehdotetuissa säännöksissä on otettu huomioon ne tilanteet, joissa maanomistaja ei itse asioi sähköisesti metsäkeskuksen kanssa. Suostumuksen voisi antaa myös kirjallisesti.

Uuden 13 a §:n 2 momentti liittyy metsäkeskuksen suunnitteleman sähköisen palvelun järjestämiseen silloin, kun henkilötietojen käsittelyä koskeva suostumus annetaan sähköisesti. Koska kyseessä on sellainen sähköinen palvelu, jossa luovutuksensaaja (useimmiten metsäpalveluja tarjoava yritys) voisi käsitellä useiden maanomistajien sähköisesti antamien suostumusten perusteella tietoja, palvelu on tällöin tarkoituksenmukaista järjestää siten, ettei teknisen käyttöyhteyden avaaminen edellytä erillistä tietojenluovutus päätöstä jokaisen suostumuksen osalta. Henkilötietojen suojaamiseksi metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa käytettäisiin vahvaa sähköistä tunnistamista siten kuin vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetussa laissa (617/2009) säädetään. Mainitun lain 2 §:n määritelmän mukaan vahvalla sähköisellä tunnistamisella tarkoitetaan henkilön yksilöimistä ja tunnisteen aitouden ja oikeellisuuden todentamista sähköistä menetelmää käyttämällä.

Metsään.fi-palveluun suunniteltu teknisen käyttöyhteyden avaaminen toteutetaan ainakin alkuvaiheessa siten, että suostumukset olisivat pitkälti vakiomuotoisia, jolloin luovutettavat tiedot ja niiden käyttötarkoitukset olisivat aina samat. Henkilötietolain 9 §:n mukaan käsiteltävien henkilötietojen tulee olla määritellyn henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta tarpeellisia. Esityksessä katsotaan, ettei luovutettavien tietojen ja käyttötarkoitusten vakiomuoto ole ongelmallinen henkilötietolain tarpeellisuusvaatimuksen kannalta. Tarpeellisuusarviointi joutu-

taan tekemään siinä vaiheessa, kun määritetään, mitä tietoja ja mihin tarkoitukseen Metsään.fi-palvelussa teknisen käyttöyhteyden avulla luovutetaan. Tarpeellisuusarviointi on mahdollista tehdä nimenomaisen suostumuksen perusteella, koska suostumuksesta käyvät ilmi käsiteltävät henkilötiedot ja niiden käyttötarkoitukset. Vakiomallisesta suostumuksesta tulisi käydä ilmi, miten luovutuksensaajana oleva yritys tai muu taho saa henkilötietoja käsitellä ja mitkä ehdot tälle tietojen käsittelylle on asetettu. Suostumuksessa tulisi lisäksi olla maininta, että sen voi peruuttaa koska tahansa. Metsään.fi-palvelussa suostumukset olisivat ainakin alkuvaiheessa tilakohtaisia eli maanomistaja (rekisteröity) antaisi kunkin tilan osalta erillisen suostumuksen.

Rekisterinpitäjä on henkilötietolain 32 §:n nojalla velvollinen toteuttamaan tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimet henkilötietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsylvä tiedoihin ja muulta laittomalta käsittelyltä. Ehdotetun 13 a §:n 2 momentin mukaan teknisen käyttöyhteyden avaaminen olisi mahdollista ilman suostumuskohtaisia tietojenluovutuspäätöksiä, jos maanomistaja on antanut sähköisesti suostumuksensa metsäkeskuksen sähköisessä palvelussa. Kun suostumuksen antaminen järjestetään sähköisesti, rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, että lokitietoihin jää tieto siitä, että maanomistaja on sähköisesti hyväksynyt tietojen luovuttamisen selailtavaksi tai siirrettäväksi luovutuksensaajan tietojärjestelmässä. Lokijärjestelmän avulla rekisterinpitäjä vastaa henkilötietojen käsittelyn ja siten myös teknisen käyttöyhteyden avulla tehtävien luovutusten lainmukaisuudesta. Lokijärjestelmän tarkoituksena on myös suojata metsätietojärjestelmän tietoja ja siten maanomistajien yksityisyyttä.

Ehdotetun 13 a §:n 2 momentin mukaan luovutuksensaajan rekisteröintiä koskeva menettely olisi sama kuin 13 §:ssä säädetty tietojenluovutusmenettely. Tarkoituksena siis on, että luovutuksensaaja hakisi metsäkeskukselta rekisteröitymistä sähköisen palvelun käyttäjäksi. Rekisterinpitäjä ratkaisisi sähköisen palvelun käyttäjäksi rekisteröitymistä koskevan asian rekisterinpitoon liittyviä tehtäviä hoitavan henkilön esittelystä. Rekiste-

röinnin edellytyksenä olisi, että julkisuuslain 16 §:n 3 momentissa säädetty tietojen luovuttamisen edellytykset täyttyvät. Mainittu julkisuuslain säännös koskee luovuttamista viranomaisen henkilörekisteristä kopiona, tulosteena tai sähköisessä muodossa. Mainitun säännöksen mukaan luovutuksensaajalla tulee olla henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää pyytämäänsä henkilötietoja. Metsään.fi-palvelun käyttäjäksi rekisteröinnin osalta tämä tarkoittaa, että käsittelyn perusteena on maanomistajan suostumus. Suostumus on henkilötietolain 8 §:n 1 momentissa säädetty henkilötietojen käsittelyn peruste.

Metsätietojärjestelmän tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla edellyttää henkilötietolain 32 §:ssä säädettyjen vaatimusten huomioon ottamista. Rekisterinpitäjän tulee teknisin keinoin aina varmistaa tietojen suojaaminen ulkopuolisilta ja asiattomilta. Käytännössä tietojen luovutus teknisen käyttöyhteyden avulla edellyttää tehokasta ja suunnitelmallista luovutusten kuten esimerkiksi katselujen seuranta- ja valvontajärjestelmää (lokijärjestelmä ja siihen liittyvä seuranta- ja valvontajärjestelmä). Lakiehdotukseen ei ole sisällytetty asiaa koskevia säännöksiä, koska ne sisältyvät jo henkilötietolaikiin.

Metsätietolain 13 §:n menettelysäännösten soveltaminen luovutuksensaajan rekisteröintiin tarkoittaa, että rekisteröintiä pyytävän tulisi toimittaa metsäkeskukselle julkisuuslain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettu selvitys. Julkisuuslain 13 §:n 2 momentin mukaan pyydettäessä saada tieto viranomaisen henkilörekisteristä tiedon pyytäjän on, jollei erikseen toisin säädetä, ilmoitettava tietojen käyttötarkoitus sekä muut tietojen luovuttamisen edellytysten selvittämiseksi tarpeelliset seikat sekä tarvittaessa tiedot siitä, miten tietojen suojaus on tarkoitettu järjestää. Rekisterinpitäjän olisi esimerkiksi tarvittaessa pyydettävä luovutuksensaajalta selvitys siitä, että viimeksi mainittu harjoittaa metsätalouteen liittyvää elinkeinotoimintaa tai neuvontaa. "Tarvittaessa"-sana viittaa edellä niihin tilanteisiin, joissa kyse on sellaisesta toiminnanharjoituksesta, joka ei ole yleisesti tai jonkin metsäkeskuksen alueyksikön alueella tunnettu. Sil-
lä, joka pyytää tietoja kaupallista tarkoitusta

varten, tulisi olla yritys- ja yhteisötunnus. Rekisteröitymishakemuksessa tulisi myös olla kuvaus elinkeinotoiminnasta sen arvioimiseksi, onko toiminnassa tarpeen käsitellä metsävaratietoja. Lähtökohtaisesti rekisteröivät luovutuksensaajat olisivat siis elinkeinonharjoittajia. Estettä ei olisi sille, että myös muu kuin elinkeinonharjoittaja voisi rekisteröityä sähköisen palvelun käyttäjäksi. Tällöin asianomaisen henkilön tai muun tahon tulisi toimittaa selvitys, josta käy ilmi, mikä on hyväksyttävä peruste metsätietojen (= henkilötietojen) käsittelylle. Tämä muu hyväksyttävä peruste voisi olla esimerkiksi maanomistajan neuvonta tai tämän metsiä koskevien asioiden hoitaminen. Luovutuksensaajien rekisteröinnit voidaan siten jakaa kahteen ryhmään eli niihin, joissa käyttötarkoituksena on kaupallisen toiminnan harjoittaminen ja niihin, joissa käyttötarkoituksena on maanomistajan metsiä koskevien asioiden hoitaminen. Käyttötarkoitusten erilaisuudesta johtuen myös vaadittavat selvitykset tietojen käyttötarkoituksista olisivat erilaiset.

Metsätietolain 13 §:n menettelysäännösten soveltaminen luovutuksensaajan rekisteröintiin tarkoittaa myös sitä, että jos kyse on metsätietojärjestelmän tietojen tallettamisesta luovutuksensaajan henkilörekisteriin kestoltaan pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten, olisi luovutuksensaajan sähköisen palvelun käyttöä koskevan rekisteröinnin edellytyksenä, että luovutuksensaajalla on henkilötietolain 10 §:n mukainen rekisteriseloste. Kyseessä on menettelysäännös. Jos tiedot talletetaan luovutuksensaajan henkilörekisteriin pitempiaikaista käyttötarkoitusta varten, on perusteltua, että rekisterinpitäjä ennen tietojen luovuttamista varmistaa, että luovutuksensaaja rekisterinpitäjänä toimii henkilötietolain velvoitteiden mukaisesti. Eräs rekisterinpitäjän velvoitteista on rekisteriselosteen laatiminen ja sen pitäminen jokaisen saatavilla. Metsään.fi-palvelun osalta on mahdollista, että osa luovutuksensaajista ei siirrä tietoja omiin tietojärjestelmiinsä. Näiltä luovutuksensaajilta ei siten voitaisi vaatia rekisteriselostetta.

Metsätietolain 13 §:n menettelysäännösten soveltaminen luovutuksensaajan rekisteröintiin tarkoittaa lisäksi sitä, että luovutuksensaajan rekisteröintiä koskevaan päätökseen

tulisi liittää tietojen suojaamiseksi tarpeelliset tietojen käytön ehdot ja rajoitukset. Säännös liittyy henkilötietolain 32 §:ään, jonka mukaan rekisterinpitäjä on velvollinen toteuttamaan tarpeelliset toimet henkilötietojen suojaamiseksi laittomalta käsittelyltä. Metsään.fi-palveluun suunniteltu teknisen käyttöyhteyden avaaminen toteutettaisiin ainakin alkuvaiheessa siten, että tietopyynnöt olisivat pitkälti vakimuotoisia, jolloin luovutettavat tiedot ja niiden käyttötarkoitukset olisivat aina samat. Tarkoituksena on, että Metsään.fi-palvelussa käytettäisiin myös vakimuotoista sitoumusta tietojen suojaamisesta. Sitoumuksesta tulisi käydä ilmi, että tietoja käytetään vain sitoumuksessa yksilöityihin tarkoituksiin ja ettei tietoja saa luovuttaa sivullisille. Sitoumukseen tulisi asettaa myös tietojen säilyttämisaikaa koskeva ehto. Tässä tietojen säilyttämisaikaa koskevassa ehdossa tulisi ottaa huomioon se, että luovutuksensaajalta ei voi edellyttää, että tämän olisi välittömästi poistettava tiedot omasta henkilörekisteristään maanomistajan peruutettua suostumuksen. Tietojen poistamiseen on varattava riittävä aika. Metsäalan palveluja tarjoavalla yrityksellä voi olla jokin henkilötietolaissa säädetty peruste (esimerkiksi sopimuksen täytäntöönpaneminen) tietojen käsittelyyn suostumuksen peruuttamisen jälkeenkin.

Uuden 13 a §:n 2 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että päätökseen, joka koskee luovutuksensaajan rekisteröintiä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi, tulisi säännönmukaisesti liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan harjoittamansa elinkeinotoiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja. Uuden 13 a §:n 5 momentissa ehdotetaan säädettäväksi luovutuksensaajan rekisteröinnin peruuttamisesta. Myös tämä seikka tulisi mainita rekisteröintiä koskevassa päätöksessä.

Uuden 13 a §:n 3 momentti liittyy niihin tilanteisiin, joissa maanomistaja ei asioi metsäkeskuksen kanssa sähköisesti. Tällöin teknisen käyttöyhteyden avaaminen edellyttäisi kahta päätöstä. Rekisterinpitäjän tulisi ensinnäkin päättää luovutuksensaajan rekisteröinnistä. Lisäksi rekisterinpitäjän tulisi tehdä tietojenluovutus päätös maanomistajan antaman

kirjallisen suostumuksen perusteella. Rekisterinpitäjän tehtävänä on tällöin muun muassa huolehtia, että teknisen käyttöyhteyden avaamisen perusteena oleva kirjallinen suostumus täyttää henkilötietolaissa säädetyt vaatimukset. Kaupallisen toiminnan osalta tehtäisiin aina edellä mainitut kaksi hallintopäätöstä. Estettä ei kuitenkaan ole sille, että luovutuksensaajan rekisteröinnistä ja tietojen luovutuksesta päätetään yhdellä hallintopäätöksellä. Tämä tulee kyseeseen yleensä vain silloin, kun luovutuksensaajana on maanomistajan metsiä koskevia asioita hoitava yksityishenkilö ja kun kyse on yhdestä tai kahdesta suostumuksesta, joiden nojalla tekninen käyttöyhteys avataan. Uuden 13 a §:n 3 momentin mukaan suostumuksen tulee olla allekirjoitettu. Esityksessä pidetään allekirjoitusvaatimusta tarpeellisenä sen vuoksi, että suostumus on luonteeltaan henkilön antama tietoinen tahdonilmaisu (englanniksi *informed consent*). Maanomistajan on annettava suostumus henkilökohtaisesti. Toisin sanoen suostumusta ei voi antaa asiamiehen välityksellä. Kun otetaan huomioon rekisterinpitäjälle henkilötietolain 32 §:ssä asetetut tietojen suojaamiseen liittyvät velvoitteet, on perusteltua, että metsäkeskus pyytää täydentämään niitä kirjallisesti annettuja suostumuksia, joista allekirjoitus puuttuu. Kyseessä on siten erityissäännös suhteessa hallintolain (434/2003) 22 §:n 2 momenttiin. Allekirjoituksen vaatiminen on perusteltua sen vuoksi, että sähköisen suostumuksen osalta käytettäisiin vahvaa tunnistamista, jossa pyritään sähköistä menetelmää käyttäen tunnistamaan se henkilö, joka tahdonilmaisun antaa. Allekirjoituksen vaatiminen on perusteltua sen vuoksi, että metsäalalla on tavanomaista, että maanomistaja valtuuttaa henkilön tai organisaation hoitamaan omia metsäasioitaan. Luonnollisestikaan estettä ei ole sille, että suostumusasiakirjan laatii muu henkilö kuin asianomainen maanomistaja. Suostumuksen luonteen (henkilökohtainen tahdonilmaisu) vuoksi on kuitenkin välttämätöntä allekirjoituksin varmistaa se, että suostumusasiakirjan on allekirjoittanut ja siten hyväksynyt asianomainen maanomistaja itse.

Uuden 13 a §:n 4 momentti liittyy rekisterinpitäjän informointivelvoitteeseen ennen suostumuksen antamista. Mainittu momentti

liittyy hyvään hallintoon ja maanomistajan oikeusturvaan. Koska suostumus on maanomistajan henkilökohtainen tahdonilmaisu, informointivelvoitteen tarkoituksena on varmistaa, että maanomistajalla on riittävät tiedot siitä, mitä suostumuksen antaminen tarkoittaa hänen oikeuksiensa kannalta. Ehdotetun momentin soveltamisen kannalta ei merkitystä ole sillä, annetaanko suostumus sähköisesti vai kirjallisesti. Maanomistajalla tulisi ennen suostumuksen antamista olla tieto luovutuksensaajalle asetetuista tietojen käyttöä koskevista ehdoista ja rajoituksista, suostumuksen peruuttamistavasta ja muista maanomistajan oikeuksien käyttämiseksi tarpeellisista seikoista. Esimerkkinä tällaisesta maanomistajan oikeuksien käyttämiseksi tarpeellisesta seikasta voidaan pitää sitä, ettei rekisterinpitäjä vastaa siitä, käsitteleeke luovutuksensaaja tietoja rekisteröintipäätöksessä edellytetyllä tavalla. Sen vuoksi rekisterinpitäjä olisi velvollinen huolehtimaan siitä, että maanomistaja saisi ennen suostumuksen antamista tiedon siitä, ettei rekisterinpitäjä vastaa siitä, jos luovutuksensaaja käsittelee tietoja rekisterinpitäjän asettamien ehtojen ja rajoitusten vastaisesti.

Uuden 13 a §:n 5 momenttiin ehdotetaan sisällytettäväksi säännös sähköisen palvelun käyttöä koskevan rekisteröinnin peruuttamisesta. Rekisterinpitäjä olisi velvollinen peruuttamaan sähköisen palvelun käsittelyä koskevan rekisteröinnin, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintiä koskevaan päätökseen liitettyjä ehtoja tai rajoituksia. Metsätietolaissa ei ole säännöksiä rekisterinpitäjän tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta suhteessa metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjiin eli luovutuksensaajiin. Henkilötietolain 38 §:n mukaan tietosuojavaltuutetun tehtäviin kuuluu muun muassa valvoa henkilötietojen käsittelyä henkilötietolain tavoitteiden toteuttamiseksi. Henkilötietolain 39 § sisältää säännökset tietosuojaviranomaisten tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta. Henkilötietolain 40 § sisältää säännökset tietosuojavaltuutetun toimenpiteistä. Mainitun pykälän mukaan tietosuojavaltuutetun on ohjein ja neuvoin pyrittävä siihen, ettei lainvastaista menettelyä jatketa tai uusita. Metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttöä koskeva luovutuksensaajan rekisteröinnin peruuttaminen

voisi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, kun rekisterinpitäjä on saanut tietosuojavaluutetulta tiedon siitä, että luovutuksensaaja on tietosuojavaluutetun ohjeista ja neuvoista huolimatta käsitellyt lainvastaisesti tietoja.

Esitykseen ei ole sisällytetty säännöksiä henkilötietojen siirrosta Euroopan unionin ulkopuolelle. Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle henkilötietoja voi siirtää vain, jos kyseisessä maassa taataan riittävä tietosuojan taso. Tietosuojan tason arvioi tietosuojavaluutettu, jolle rekisterinpitäjän on henkilötietolain 36 §:n mukaan ilmoitettava tietojen siirrosta. Tietojen siirtoa Euroopan unionin ulkopuolelle koskevat säännökset ovat henkilötietolain 5 luvussa. Tietosuojavaluutetulle tehtäviä ilmoituksia koskevat säännökset ovat henkilötietolain 8 luvussa.

Tietojen luovuttaminen Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle edellyttää pitävää tietosuojaa. Esityksessä katsotaan, ettei metsätietojärjestelmän tietojen luovuttaminen Euroopan unionin ulkopuolelle voisi yleensä tulla kyseeseen nimenomaan teknisen käyttöyhteyden avulla siinäkin tapauksessa, että maanomistaja olisi antanut suostumuksen henkilötietojensa luovuttamiseen. Maanomistajan yksiselitteisen suostumuksen nojalla tiedot voitaisiin kuitenkin luovuttaa Euroopan unionin ulkopuolelle esimerkiksi paperimuodossa, jos henkilötietojen luovuttamisen kaikki edellytykset täyttyvät. Riittävän tietosuojan tason täyttymisen arvioi kuitenkin viimeksi mainitussakin tapauksessa tietosuojavaluutettu saatuaan henkilötietolain 36 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen.

3 Esityksen vaikutukset

Suomen metsäkeskus aloitti toimintansa 1 päivänä tammikuuta 2012. Metsätietojärjestelmään liittyvä rekisterinpito on yksi metsäkeskukselle säädettyistä julkisista hallinto-tehtävistä. Metsäkeskuksen julkisten hallinto-tehtävien hoitamiseen on vuoden 2012 talousarviossa osoitettu 47 666 000 euron määräraha (momentti 30.60.42).

Uutta metsävaratietoa on tarkoitus kerätä ja tulkita 1,0–1,5 miljoonaa hehtaaria vuosittain. Tietojen keruuseen, ylläpitoon ja luovutusten hallinnointiin sekä näihin liittyvien

järjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon käytetään valtion rahoitusta noin 17 miljoonaa euroa vuosittain. Näihin tehtäviin tarvittava työpanos on noin 250 henkilötyövuotta vuotta kohden.

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut asetuksen Suomen metsäkeskuksen julkisen palvelun yksikön suoritteiden maksullisuudesta (1417/2011). Asetus on tullut voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Asetuksessa määritellään hinnat metsätietolain mukaisille tietojen luovutuksille. Sähköisen Metsään.fi-asiointipalvelun vuosittaiset käyttömaksut vahvistettaisiin lisäämällä ne myöhemmin asetukseen.

Metsään.fi-palvelun rahoitus on suunniteltu katettavaksi käyttäjiltä perittävin maksuin. Metsään.fi-palvelun käyttäjäryhmiä olisivat maanomistajat, metsäalan palveluntarjoajat ja maanomistajan metsiä koskevia asioita hoitavat henkilöt. Metsänomistajakäyttäjien vuosimaksu olisi nykyisen arvion mukaan 60 euroa palvelun käynnistyessä. Metsäalan toimijoiden käyttömaksut eli metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjien maksut on suunniteltu porrastettavaksi palveluun avatavan toimialueen maantieteellisen kattavuuden mukaan (monenko kunnan alueella palveluun rekisteröityvä toimija haluaa toimia). Sähköinen palvelu on tarkoitus avata käyttäjille portaittain siten, että testikäyttäjät pääsevät käyttämään palvelua keväällä 2012, metsänomistajakäyttäjät syksyllä 2012 ja toimijat vuonna 2013. Käyttömaksuja on tarkoitus alkaa periä vuonna 2013. Metsään.fi-palvelun maksuista ei voi säätää asetuksella ennen kuin kyseistä sähköistä palvelua koskevat säännökset on sisällytetty metsätietolaikiin.

Sähköiseen asiointiin siirtymisen voidaan arvioida parantavan asiakaspalvelun laatua ja tehostavan hakemusten käsittelyä ja päätösten tekemistä, minkä seurauksena käsittelykustannukset ovat pienemmät kuin perinteisten paperisten asiakirjojen käsittelyssä. Ajan myötä sähköinen asiointi todennäköisesti tulee vallitsevaksi käytännöksi hallintoasioiden hoidossa. Metsään.fi-palvelu osaltaan helpottaa metsäkeskuksen hallinnollista työtä, koska se vähentää tietojenluovutus päätösten määrää. Metsään.fi-palvelussa hallintopäätös tehtäisiin pääsääntöisesti vain luovutuksen-

saajan rekisteröinnin osalta. Sen sijaan maanomistajan sähköisesti antamien suostumusten asianmukaisuutta ei tarvitsisi esityksen mukaan erikseen arvioida erillisellä tietojenluovutus päätöksellä.

Metsäkeskuksen tietojärjestelmien kehittämisessä on teknisesti varauduttu paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain (421/2009) 8 §:ssä tarkoitettuun tietopalveluun. Metsäkeskuksen tietojärjestelmien kehittämisessä on myös otettu huomioon julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011) asettamat vaatimukset. Mainitun lain tarkoituksena on tehostaa julkisen hallinnon toimintaa sekä parantaa julkisia palveluja ja niiden saatavuutta säätämällä julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämisestä ja varmistamisesta. Sähköisesti siirrettävissä oleva metsävaratieto antaa mahdollisuuksia tietojen yhteiskäyttöön julkisella sektorilla (esim. palo- ja pelastustoimi, vesistön valuma-aluekohtainen hoito ja suunnittelu, luonnonsuojelu).

Edellä esitettyjä välittömiä taloudellisia vaikutuksia huomattavasti merkityksellisempiä ovat metsätietojärjestelmän sisältämien tietojen ja niiden käytön vaikutukset metsien aktiiviseen hoitamiseen ja käyttämiseen yksityismetsissä. Ajan tasalla oleva metsävaratieto antaa metsänomistajille ja heidän valtuutamilleen toimijoille hyvän lähtökohdan suunnitella ja toteuttaa hoitotoita ja hakkuita nykyistä tehokkaammin ja oikeaan hetkeen ajoittuen. Metsänomistajan näkökulmasta metsätietojen tehokkaampi käyttö metsien hoitoon liittyvien palveluiden markkinoinnissa mahdollistaa palvelujen nykyistä tehokkaamman kilpailuttamisen ja palvelujen laatu tulee todennäköisesti paranemaan pitkällä aikavälillä. Lisäksi on todennäköistä, että metsien hoidon ja metsänhoidollisen tilan taso paranevat valtakunnallisesti. Sen seurauksena metsänomistaja saa korkeamman tuoton metsään investoimalleen pääomalle ja myös valtion verotulot kasvavat puukaupan vilkastumisen myötä. Myös metsiin kytkeytyvälle yritystoiminnalle luodaan nykyistä paremmat edellytykset.

4 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriö järjesti tapaamisen säädösmuutoksen tarpeellisuudesta oikeusministeriön ja tietosuojavaltuutetun kanssa ennen säädöshankkeen käynnistämistä. Oikeusministeriö ja tietosuojavaltuutettu pitivät perustuslakivaliokunnan käytännön valossa tarpeellisenä, että lakiin sisällytettäisiin säännökset tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla. Suunnitellussa Metsään.fi-palvelussa avataan rajapinta, jossa maanomistaja voi käsitellä metsiään koskevaa tietoa ja jossa hän voi antaa suostumuksen, joka luo vastaanottajalle oikeuden käsitellä kyseistä tietoa. Suostumus ei kuitenkaan kohdistu teknisen käyttöyhteyden avaamiseen, vaan oikeuteen ottaa vastaan tietoa ja käsitellä sitä muulla tavalla. Muun muassa tästä syystä pelkkä rekisteröidyn suostumus ei riitä teknisen käyttöyhteyden avaamiseen, vaan siitä on säädettävä lailla.

Esitys on valmisteltu virkatyönä. Luonnoksesta hallituksen esitykseksi pyydettiin lausunnot oikeusministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, tietosuojavaltuutetulta, maanmittauslaitokselta, Metsähallitukselta, Metsäntutkimuslaitokselta, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolta, metsäkeskuksilta, metsäkeskusten viranomaispäälliköiltä, Koneyritysten liitto ry:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:ltä, Metsänhoitajaliitto ry:ltä, Metsäteollisuus ry:ltä, Suomen Sahat ry:ltä ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf:ltä. Lausunnon antoivat oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, tietosuojavaltuutettu, Metsäntutkimuslaitos, Maanmittauslaitos, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Metsäteollisuus ry ja Suomen Sahat ry. Lausunnoissa ei esitetty muutoksia lakiehdotukseen. Lausuntokierroksen jälkeen esityksen perusteluihin on tehty muutamia täydennyksiä. Lausuntoyhteenveto löytyy valtioneuvoston hankerekisteristä (MMM052:00/2011).

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä syyskuuta 2012.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain (419/2011) 8 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

8 §

Julkisten tietojen luovuttaminen teknisen käyttöyhteyden avulla

Tietojärjestelmän julkisia tietoja voidaan teknisen käyttöyhteyden avulla luovuttaa metsätalouteen liittyvää kaupallista tai muuta hyväksyttävää tarkoitusta varten, jos maanomistaja on siihen antanut suostumuksen.

13 a §

Teknisen käyttöyhteyden avaamista koskeva menettely

Teknisen käyttöyhteyden avaamiseen sovelletaan 13 §:ssä säädettyä menettelyä.

Tekninen käyttöyhteys voidaan avata tekemättä 13 §:ssä tarkoitettua tietojenluovutuspäätöstä, jos maanomistaja on antanut suostumuksensa metsäkeskuksen tarjoamassa

sähköisessä palvelussa. Edellytyksenä on lisäksi, että rekisterinpitäjä on päätöksellään rekisteröinyt luovutuksensaajan metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi. Luovutuksensaajan rekisteröintiä koskevaan menettelyyn sovelletaan, mitä 13 §:ssä säädetään tietojen luovuttamista koskevasta menettelystä. Rekisteröintiä koskevaan päätökseen tulee liittää ehto, jonka mukaan luovutuksensaaja on velvollinen ilmoittamaan metsäkeskukselle harjoittamansa elinkeinotoiminnan lopettamisesta tai muusta seikasta, jolla on merkitystä arvioitaessa luovutuksensaajan oikeutta käsitellä henkilötietoja.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, tekninen käyttöyhteys voidaan avata, jos rekisterinpitäjä on tehnyt 13 §:ssä tarkoitetun tietojen luovuttamista koskevan päätöksen maanomistajan allekirjoittaman kirjallisen suostumuksen perusteella ja 2 momentissa tarkoitetun päätöksen luovutuksensaajan rekisteröinnistä metsäkeskuksen sähköisen palvelun käyttäjäksi.

Rekisterinpitäjän tulee huolehtia siitä, että maanomistaja saa ennen suostumuksen antamista tiedot luovutuksensaajalle asetetuista tietojen käyttöä koskevista ehdoista ja rajoituksista, suostumuksen peruuttamistavasta ja muista maanomistajan oikeuksien käyttämiseksi tarpeellisista seikoista.

Rekisteröinti tulee peruuttaa, jos luovutuksensaaja ei noudata rekisteröintiä koskevaan päätökseen liitettyjä ehtoja tai rajoituksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Maa- ja metsätalousministeri *Jari Koskinen*